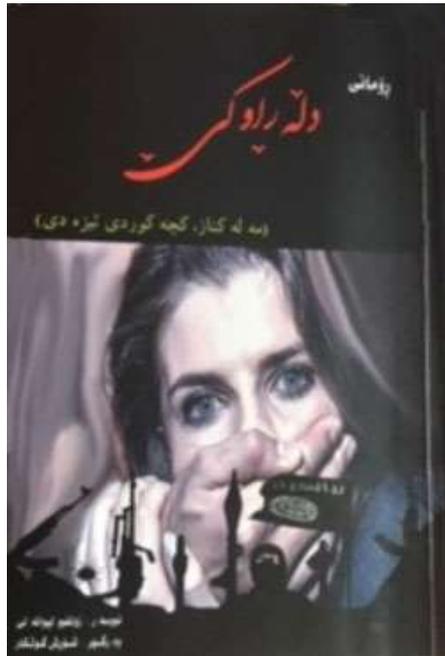

رهنجه چنراوهکان !

رهشاد - مستهفا سولتانی

۲۰۱۹ شهشی دیسامبری

نوام چامسکی دهلئیت : جیهان له بواری تیپهر بوون و نال و گوردایه !

همیشه له لایهن نیسلامی سیاسی و دهمگرژهکانهوه داسهپاندنی رهنج و مهینهت بو سهرشارومهندانی "نیزه دی" ناماده و چنراون .

رؤمانیکی میژوویی - سیاسی و له سهر دلان بهناوی "دلہ راکوئی" چاپ و بلاو بوتهوه . ئەم رۆمانه بهزوری باس له دهرندهیی و نادلو فانی سیستمهکانی رۆژههلاتی ناوین و به تایبعت ژبانی پر له رهنج و نازاری "نیزه دیهکان" دهکات . سیستم گهلیک که به گشتی دژی نازادی و پرۆسهی دیموکراسی له ههموو جیهانن . پهرده لادان له سهرسیستمه دهرندهکان چ له نامریکا و چ له رۆژههلاتی ناوین پهیامی سهرهکی رۆمانهکهمیه. قارهمانی داستانهکه "حسین" کورپیکی هیمهت بهرزی خهلی شاری ماردینه، کهچارهنوسی ههمان میژوویی تالی دانیشتوانی ناوچهکهمیه و، له لاپهرهکاندا نامازهی پی کراره. حسین بو یارمهتی دانی لیهوماوانی "نیزه دی" سهر له کهمپی پهنا بهران دهر دینئیت . کاراکتری دووههمی داستانهکه کچیکی نازداری نیزه دی به ناوی "مهلهک ناز" که پاش دستگیر کردن و فرۆشتنی له "بازاری که نیزه و کویلهکانی شاری موسل" دهبیتته هاوسهری نیجباری میشک بهردینئیکی داعشی. سوکایهتی و تهجاوزهی فیراوانی پی دهکریت . مهلهکناز بهسکی پرموه و له پیناژهی کرین و فرۆشتندا له لایهن کوردیکی به ویجدان له گهل دوو مروقی ترکه خوشکی گهوره و چکولهن یارمهتی دهرین و وهک ناسک و مامز به سهر چیاکان و شاخاندان دهرین و خویان رزگار دهکن. لهو رینیوانه سهخت و پر مهترسیه دا، کچه چکولهکه که فره نازار دیتوو و دل شکیندرواوه خوی له شاخان فردهدا وههپرون ههپرون دهبیت و ژبانی کوتایی دیت وئهسپهردهی خاکی دهکن . مهلهک ناز مندالی دهبیت و ئهوهنده برسپهتی گهمارویان دهدا که مهلهکناز ، زیلان و نیرگز ناچار دهن ، به شیری مهمکهی مهلهکناز خویان له مهرگ دهر باز کن. سهرقاناتی رۆژناوا پیشوازی گهمریان لی دهکن و فره یارمهتیان دهرین. حسین

له شهقامه تهسکهکانی ماردین و له نیو فهرهنگ و کولتوری سریانی ، زهردهشتی ، ناگر په‌رهست ، جوولهکه، ئاسووری، موسلمان ، کریستیان ،کلدانی و مهجووستی گه‌وره بووه که له گوزهری پر پینچ و خه‌می میژوودا پیکه‌وه ژیاون . له پینچ کیلومتری ماردین که‌نیسه‌ی " دیرالزعفران " و له نیو شاری ماردین په‌رستگای " هه‌تاو " هه‌لکه‌وتوون ، که ناوینه‌ی دوو دینی جیاواز و کولتوری په‌نگینن . حسین تا دلّت بخوازیت هه‌ست ناسک ، دلوقان و به به‌زه‌یی و ئاکاری ئومانیه‌ستی و نه‌ترسانه‌ی هه‌یه . نه‌گه‌رچی ده‌زگیرانی هه‌یه ، به‌لام به‌خاتری په‌وانگه‌ی سیاسی ، ده‌س له‌و په‌یوه‌ندیه هه‌لده‌گرئ و له پیناو رزگاری مه‌له‌ک ناز و کورپه‌که‌ی ، له رووباری شیت و پر ته‌وژمی به‌هاری ده‌دا . که پاشان رووباری سیاسی گیانی لئ ده‌ستینیت . می‌شک به‌ردینه‌کانی داعش له تاریکی شه‌ودا هه‌لمه‌تی لیده‌ده‌ن و برینداری ده‌که‌ن . له نه‌خوشخانه‌ی ماردین فریای ده‌که‌ون له مه‌رگ رزگاری ده‌بیت . پاشان په‌یوه‌ندیه‌کانی له گه‌ل مه‌له‌کناز و منداله‌که‌ی پته‌و ترده‌کاته‌وه . دایکی وخزمان و کولتوری باو موخالیف و حسین له ناچاری مه‌له‌کناز بو مالی دۆستیکی له نه‌سته‌مو‌ل به‌رئ ده‌کات . براکانی حسین له ئامریکا په‌نابهرن و یارمه‌تی ده‌درئ و به‌ره‌و ئامریکا سه‌فه‌ر و ، له دوکانی نه‌وان نیش ده‌س پیده‌کات . دوا‌ی ماوه‌یه‌ک راسیسته‌کانی ئامریکا به‌ چه‌قو هه‌لمه‌تی لیده‌ده‌ن و نه‌وه‌نده برینه‌کانی قورس بووه که له نه‌خوشخانه گیانی له ده‌س ده‌دات و ده‌بیته قوربانی سیستمه ده‌ره‌نده‌کانی جیهان . ته‌رمه‌که‌ی به‌ره‌و ماردین ده‌گه‌ریته‌وه و خوشکی به‌ناوی " ئایسه‌ل " په‌له‌که چنراوه‌کانی ده‌بری و ده‌یخانه ناو گورمه‌که‌ی حسین . مه‌له‌کنازیش له نه‌سته‌مو‌ل له‌مالیکی ده‌وله‌مه‌ند ده‌بیته قه‌ره‌واش و کارمه‌کر . دوا‌یی ماوه‌یه‌ک له گه‌ل شه‌پۆلی په‌نابهرانی ئیزه‌دی به‌ره‌و سنووری یونان ری‌ده‌که‌وینت و چاره‌نووسیکی نادیار په‌یدا ده‌کات .

له راستیدا زل هیزه‌کان به‌ فریودانی بیر و رای جیهانی ، روژه‌ه‌لاتی ناوینیان خویناوی تر کردوه . کارتیه‌کان هیلانه‌ی میلیون ها مروقیان به‌ سه‌ریاندا رووخاندوه و دیارده‌ی تیروریان له میزوپوتامیا وه‌ک کولتوریکی بی‌ نرخ جئ خسته‌وه . ئایا زل هیزه‌کان که ئامیری زور نوئ و پینشکه‌وتویان وه‌ک ئاپۆلو و ساته‌لیت له ده‌وری کوره‌ی زه‌وی هه‌یه ، ناگادار نه‌بوون " ئیزه‌دی‌ه‌کان " که یه‌کیک له کۆن ترین و دیرۆک ترین شارۆمه‌ندانی ناوچه‌که‌ن ، په‌لامار دراوون و قه‌لاچۆ ده‌کرین ! ئایا نه‌یانده‌زانی ئازار و هاواری ئیزه‌دی‌ه‌کان له سه‌ره‌وه‌ی هه‌موو ئازاره‌کان و هاوارمه‌کانه؟ ئایا نه‌یانده‌زانی په‌نجه‌نه‌پوراه‌کانی ئیزه‌دی‌ه‌کان له چیای شه‌نگال مه‌رزن تره ؟ دیفاع و پشتیوانی زل هیزه‌کان له دیارده‌ی مروقیایه‌تی له بنه‌رتدا زور بی‌ بنه‌ما و بی‌ نرخه . ئیزه‌دی‌ه‌کان چه‌ندین جار له لایه‌ن سپای ئیسلامه‌وه قه‌لاچۆ و ژنوساید کراون . ئارشیبوی درۆیان بو دروست کردوون که گوایه مه‌له‌ک تاووس ده‌په‌ره‌ستن . له‌حالی‌کدا تیئوس (تاووس) وشه‌یه‌کی یونانیه و به‌مانای یه‌زدان هاتوه . که وایه مه‌له‌ک تاووس یانی خوا‌ی مه‌زن و خوا‌ی گه‌وره . روومان و داستانی " دلّه راوکی " بی‌ شه‌به‌ک (ئی ، اس ، بی ، ان) و زه‌مه‌نی چاپ و ناوی چاپخانه بلاو بوته‌وه سه‌رجه‌م ۱۸۷ لاپه‌ره‌یه ، هه‌م نووسه‌ر : زولفو لیوانه‌لی و هه‌م وه‌رگیر : شو‌رش گولکار سه‌رکه‌وتوون و ، به‌تایبه‌ت وه‌رگیر ، کوردی ستانداردی به‌ کار هیناوه . جگه له به‌ کار هینانی هه‌ندی وشه‌ی نا هه‌موار کوردیه‌که‌ی په‌وان و بلاوین پاراوه . رومانیکی رئالیستی و تژی له فاکت گه‌لیکی میژوویی و راستیه‌کانه . بو نه‌وانه‌ی که له به‌ندیخانه‌ی هزریدا ، خویان به‌ند نه‌کردوه فربه‌ نرخ و شیای خویندنه‌وه‌یه .

دوا‌یی